

Saarde Sõnumid

Nr 3 (218) 22. märts 2021

Hind 0.40 €

Vallavanema veerg

Märtsikuu tegemised

2020. aasta oli tõenäoliselt meie kõigile üsna keeruline aasta. Kellele rohkem, kellele vähem, kuid küllap jättis maailma tabanud viirus jälje meie kõigi igapäevaelu. Julgen arvata, et eks kõik lootsid – 2021 saab minna ainult paremaks. Alanud aasta esimesed kuud on aga näidanud, et niisama ei juhtu siin ilmas midagi.

Oleme taas olukorras, kus õpilased on distantsõppel, poed on avatud ainult toidu- ja esmatarbekaupade soetamiseks ning vabaajategevusi lubatakse ainult kitsas pereringis. Kahjuks on kohal olukord, kus meie haiglate põhiülesanne on tegeleda COVID-19 haigetega ning kõik muu ravi on jäämas tahaplaanile.

Saarde valda ei lisandu küll igapäevaselt uusi COVID-19 positiivse testitulemuse saanud isikuid, kuid vaadates haigestunute arve nädalate lõigetes, siis lisandub iganädalaselt valda ametlikke viirusekandjad rohkem kui nädalas on päevi.

Rangete piirangute väljakulutamiseks kaasnenud arutelu pean ma kõige olulisemaks mõtet – me ei peaks mõtlema, mida meil justkui veel on lubatud teha, vaid hoopis, kuidas võimalikult vähendada omavahelist läbikäimist välistamiseks viiruse levikut.

Tean, viimased kolm või neli kuud on räägitud, sealhulgas ka mina ise, justkui viimasest ponnistusest, saamaks ometigi võitu viirusest. Nüüd oleme kuni 11. aprillini seotud riigi poolt kehtestatud karmide reeglitega. Mulle meeldis volikogu esimees Kalle Songa sõnavõtt Eesti Vabariigi aastapäeval, kus ta juhtis tähelepanu sellele, et Eesti riik ja Eesti inimene on ajaloos elanud üle sõdu, looduskatastroofe, rääkimata eri okupatsioonidest ning haiguspuhangutest. Meil ei ole täna muud valikut – meil tuleb saada võitu koroonaviirusest!

Arvestades kehtivaid reegleid, ning soovist viia miinimumini kontakte inimeste vahel, on vallavalitsuse koostöös hallatavate asutustega igapäevaseks külastuseks sulgenud enamus vallaasutusi. See ei saa aga tähendada seda, et kodanikul pole võimalik vallavalitsuse ja hallatavate asutustega kontakti saada. Kõik asutused vastavad telefoni, e-kirja ja kasvõi tava-

posti teel. Kui vaja, siis tuleb vaid pöörduda ja leetakse võimalused isiklikuks kohtumiseks! Lasteaiad on avatud toetamaks neid, kel pole võimalik last koju jätta. Neile, kel on võimalik üleskutset järgida ning laps koju jätta, vald ajavahemiku 11. märts kuni 11. aprill eest, kohatasu arvet ei esita. Raamatukogudest on võimalik laenutada huvipakuvat kirjandust ning vajadusel, eelregistreerimisega, kasutada interneti. Õpilased on küll distantsõppel, kuid koolides töö käib ja kui keegi tunneb, et lapsel kipub koolitükkide tegemine jänni jääma, siis palun võtke kindlasti oma kooliga ühendust ning andke oma muredest teada. Ärge jääge oma muredega ükski, see on kõige halvem, mis saab juhtuda!

Tuleb tunnistada, et olukord on keeruline ka vallavalitsuse tegemistes. Saarde valla jaoks olulise Kilingi-Nõmme perearstikeskuse ning SA Kilingi-Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskuse hoonekompleksi renoveerimishanke tingimustele vastanud parim pakkumus ületas projekti eeldatavat maksumust pea 300 tuhat eurot. Pidanud nõu nii projektijuhi, Riigi Tugiteenuste Keskuse, kes haldab projekti riigipoolset toetust, kui ka volikogu liikmetega, otsustasime vastavalt hanke tingimustele lükata tagasi eeldatavast maksumusest kallimaks osutunud SA Kilingi-Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskuse käsutuses oleva hooneosa kohta esitatud pakkumuse. Küll aga jätkatakse perearstikeskuse, ehk nn polikliiniku renoveerimisega. Tervise- ja hoolduskeskuse osas korraldame koheselt uue hanke mõnevõrra leebemate tingimustega, et leida töödele rohkem pakkujaid.

Kindlasti jätab oma jälje valla tegemistesse vallavalitsuse liikme Avo Tursa otsus lahkuda vallavalitsuse liikme kohalt ning asuda tagasi volikogu liikme kohale. Avo panus volikogu ja ka ettevõtluse poolse esindajana vallavalitsuse töösse oli oluline, kuid inimese otsuseid tuleb austada! Loodan, et meie konstruktiivne koostöö jätkub!

Tean, et kõlapinda on leidnud Saarde valla otsus mitte korraldada märtsis vallavolikogu

järg lk 2 →

Eesti Vabariigi 103. aastapäeva tähistamine

Eesti Vabariigi aastapäevaga seotud pidulikud sündmused jäid sel aastal pigem tagasihoidlikuks. Aastapäeva tähistamine sai alguse 23. veebruari õhtul, mil toimus Saarde vallarahva algatusel Õomatk, mis viis osalejad tõrvikute ja laternate saatel matkama mööda Laiksaare loodusrada. Esimest korda toimunud Õomatk meelitas matkarajale hulga inimesi – sumedasse talveõssole astus 75 vaprat matkalist. Rõõmsa tuju ja laulu saatel sai läbitud rajale jäävad 3 purret ja

Laiksaare metsaonn. Matka lõpus tervitas Önnela Teearu matkajaid ühislaulmisega, mille kõrvale sai juua sooja teed ja küpsetada lõkkel vahukomme.

24. veebruari hommikul jätkus aastapäeva tähistamine Kilingi-Nõmme traditsiooniliselt Vabadussõja mälestussamba juures, toimus tseremoonia, kuhu hommikul oli kogunenud sadakond

inimest. Pidulikus auvalves seisis Saarde kodutütred ja noorkotkad, Naiskodukaitsed ja Kaitseliidu liikmed. Tervituskõne pidas Saarde vallavolikogu esimees Kalle Song ja EELK Saarde Katariina koguduse õpetaja Arvet Ollino. Kõlasid aupaugud Eesti Vabariigi sünnipäeva auks ja Vabadussõja mälestussamba jalamile asetati pärjad.

Seejärel oli kõigil soovijatel võimalus osaleda suusamatkal Kilingi-Nõmme ja Punapargi vahelisel raudteelõigul, kus kummagi jaamahoone juurest sai laenutada Soome ja Rootsi sõjaväesuuski. Jõuvarude taastamiseks pakkusid kaitseliitlased ja naiskodukaitsjad kuuma teed. Kokku osales aastapäeva suusamatkal 69 matkaselli.

Fotod: Kalju Sarapu

Päästeamet tunnustab

Siseminister Kristian Jaani ja Päästeameti peadirektor Kuno Tammearu annavad 123 inimesele üle päästeteenistuse aumärke. Aumärkidega tunnustatakse nii Päästeameti töötajaid kui ka häid koostööpartnereid. Tavaliselt on aumärgid antud üle vabariigi aastapäeva ajal. Kuna epidemioloogiline olukord seab

kontaktsündmustele piirangud, teeb Päästeamet aumärkide kavalid teatavaks praegu, kuid tunnustused antakse üle suve hakul, kui olukord seda võimaldab.

Päästeteenistuse Medali, mida siseminister annab keerukatel päästetöödel ülesnäidatud vaprust eest või teenete eest päästealal, pälvisid Saarde vallast

Olavi Paukson ning Tali vabatahtliku päästekomando vabatahtlik päästja Kalmer Kiviste. Tunnustame ja täname!

Vallavanema veerg

← algus lk 1

istungit. Jah, meie põhimääruses on kirjas, et üldjuhul toimuvad volikogu istungid üks kord kuus, kuid mitte kuskil pole kirjas nõuet pidada Saarde vallas volikogu istungeid igakuiselt. Tuleb tunnistada, et Saarde vallal puudub antud hetkel kogemus, kus vald korraldaks üldsusele avaliku volikogu istungi, mis oleks avalik ainult kaugvaates ehk läbi otseülekanne. Julgen väita, et korraldada praegu volikogu istung, kus istungil füüsiliselt kohapeal osalemine oleks keelatud nii volikogu liikmetele kui ka pealtvaatajatele, võib minna vastuollu Saarde valla põhimääruse ning kohaliku omavalitsuse korralduse seadusega. Ja teistsalt, kas selline volikogu liikmete ning pealtvaatajate kogunemine praeguses olukorras on lubatav ja eeskujuks teistele? Arvan, et mitte. Saarde vallavolikogu võttis veebruaris vastu valla 2021. aasta eelarve ning vald saab oma plaanitud tegevustega edasi minna. Kui piirangud 11. aprillil lõppevad, küll siis koguneb taas ka volikogu!

Kuid vallas on tegemisi, mis hoolimata piirangutest edenevad! Alguse said Veelikse ÜVK projekti tööd ning kohe - kohe on saamas ehitusluba Tali ÜVK projekt. Märtsis saab allkirjastatud Saarde valla esimene koostööleping tuuleenergeetika arendajaga, mille kohaselt hakkab Saarde vald saama toetust valda rajatavast tuuleenergia pargist. Lepingu eesmärk on, et tuuleenergiast laekuv toetus saaks suunatud kohaliku elaniku hüvanguks ning otsustajaks saab olema just seesama kohalik elanik läbi Saarde valla

kaasava eelarve projektide. Paljudes Eesti omavalitsustes juba kehtivad taolised toetuslepingud, nii saab olema ka Saarde tuuleenergiaparkidega.

Pärnu, Piiri ja Kantsi tänavate projekteerimine on jõudmas lõpusirgele ning eeldatavalt märtsi lõpus või aprilli alguses saame projekti üle vaadata ka koos Päästeameti ning Politseija Piirivalveameti esindajatega.

Tähelepanelikud mõõdujad on kindlasti märganud toimetamist ka suveaias. Peagi on suveaia paviljon läbinud uuenduskuuri, et rõõmustada kodanikke veel paljude aastate jooksul.

Käed rüpes pole istunud Saarde Kommunaal. Lisaks juba nimetatud Veelikse ja Tali ÜVK projektidega majandamisele, on kommunaal piirangute ajal saanud valmis Tihemetsa sauna leiliruumi remondiga ning Kilingi-Nõmme sauna keriseahjude väljavahetamisega. Jaamaküla saunahoone remont ootab paremaid ilmastikuolusid.

Plirts, plärts käes on märts. Ilm on päiksulisem ning peagi on kevad. Palun kasutage meie seatud piiranguid oma perega õues värskes õhus liikumiseks. Meie vallas on mitmeid tervise-, loodus- ja metsaradu, mida (taas)avastada. Kindlasti pole kõik veel käinud Kilingi-Nõmme MOBO orienteerumisarjal.

Julgen arvata, et tegemist värskes õhus jagub. Hoidkem üksteist, kes saab kasutagu kindlasti võimalust end vaktiseerida viiruse vastu ning kanname avalikes siseruumides maski!

Oleme terved!
Andres Annast
vallavanem

Vallavalitsuse liige teatas tagasiastumisest

03. märtsil teatas vallavalitsuse liige Avo Tursk oma tagasiastumisest vallavalitsuse liikme kohalt. Alates 11. märtsist jätkab Saarde Vallavalitsus 3-liikmelisena: valla-

vanem Andres Annast, abivallavanem Külli Karu ning vallavalitsuse liige Andrus Lillemaa. Avo Tursk suundub tagasi vallavolikokku.

Avalik elektrooniline enampakkumine riigivara kasutamiseks andmiseks

Maa-amet on välja kuulutanud avaliku elektroonilise enampakkumise piirkonnas asuvate kinnisasjade kasutamiseks andmiseks. Pakkumiste esitamise tähtaeg on 31.03.2021.

Täpsemat informatsiooni saab Maa-ameti kodulehelt aadressiga www.maaamet.ee.

Saarde vallas rendile antavad

Muutub voodikoha maksumus

Sihtasutus Kilingi-Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskuse Nõukogu kinnitas otsusega nr 1 (14.02.2021) hooldusteenuse voodikoha ööpäevaseks maksumuseks alates 01.

aprillist 2021. a SA Kilingi-Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskuses 24 eurot Saarde valla elanikele ja 26 eurot väljaspool Saarde valda elavatele kodanikele.

Saarde Vallavalitsuse istungitel

17. veebruaril 2021. a

- kinnitati ja väljastati projekteerimistingimused aktiaseltsile OG ELEKTRA kaubandushoone projekteerimiseks aadressile Pärnu tn 32, Kilingi-Nõmme linn, Saarde vald,
- kinnitati ja väljastati projekteerimistingimused Nordeko Maaviljeluse Osahingule majutushoone projekteerimiseks aadressile Seljaku, Köveri küla, Saarde vald, Pärnu maakond;
- kinnitati ja väljastati projekteerimistingimused Osahingule Reaalprojekt Tali küla ühisveevärgi veetorustiku ja kanalisatsioonitorustiku rekonstrueerimisprojekti koostamiseks,
- väljastati kasutusluba laiendatud lauda kasutusele võtmiseks asukohaga Küüni, Saarde küla, Saarde vald, Pärnu maakond;
- väljastati ehitusluba Playcenter Osahingule mänguväljaku võrkpüramiidi paigaldamiseks aadressile Asuvere tee 10, Tihemetsa alevik, Saarde vald;
- väljastati ehitusluba Kesk-kond ja Partnerid Osahingule ja Saarde Kommunaal Osahingule Saarde valla Veelikse küla ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni veetorustiku ja kanalisatsioonitorustiku rekonstrueerimiseks;
- kooskõlastati Kauoja liivakarjääri kaevandamisloa taotlus keskkonnamõju hindamise aruanne;
- otsustati soodustused olmejäätmeveol;
- muudeti Saarde vallas Reinse külas asuva katastriüksuse lähiaadressi;
- anti nõusolek Saarde vallas Kilingi-Nõmme linnas asuvate Eha tn 1 ja Eha tn 1b vahelise piiri muutmiseks ja määrati uutele moodustatavatele katastriüksustele kohaaadressid ja sihtotstarbed;
- anti nõusolek Saarde vallas Saarde külas asuvate Kingu tee 8 ja Kingu tee 10 vahelise piiri muutmiseks ja määrati uutele moodustatavatele katastriüksustele koha-aadressid ja sihtotstarbed;
- seati sundvaldus Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutus kasuks Kilingi-Nõmme linnas Pärnu tänav L3 kinnistul sidemaakaabli paigaldamiseks ja talumiseks ning majandamiseks kaitsevööndi ulatuses;
- seati sundvaldus Enefit Connect Osahingu kasuks Kilingi-Nõmme linnas Pärnu tänav L3 kinnistule, Kilingi-Nõmme linnas Vana tänav L2 kinnistule ja Kilingi-Nõmme linnas Kivi tänav L2 kinnistule sidemaakaabli paigaldamiseks ja talumiseks ning majandamiseks kaitsevööndi ulatuses;
- kinnitati Riigihanke „Saarde

valla eriplaneeringu koostamine ja keskkonnamõju strateegiline hindamine“ (viitenumber 231323) tulemused;

- otsustati esitada Saarde Vallavolikogule menetlemiseks vallavalitsuse parandusettepanek kahe erineva alternatiiviga Saarde valla 2021. a eelarvele eelnõule.

03. märtsil 2021. a

- väljastati ehitusluba Tommi Play Osahingule mänguväljaku linnaku paigaldamiseks aadressile Asuvere tee 10, Tihemetsa alevik, Saarde vald;
- suunati avalikustamisele Merko Ehitus Eesti AS -le Kilingi-Nõmme linnas asuvale Tõlviku kinnistule mobiilsatelliitside maajaama juhtimishoone ja kuppelantennide püstitamiseks ehitusloa väljastamise eelnõu;
- väljastati kasutusload kahe abihoone kasutusele võtmiseks asukohaga Valga mnt 15, Allikukivi küla, Saarde vald;
- eraldati Pärnu Toidupank Mit-tetulundusühingule Saarde valla 2021. a eelarvest reall 10702 „Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse“ tegevustoetust 300 eurot;
- võeti vastu korraldused sotsiaalhoolekande küsimustes;
- kinnitati 2021. a märtsikuus juubelitoetuse väljamaksmine kogusummas 500 eurot;
- sõlmiti Kilingi-Nõmme aadressil Nõmme 22 teisel korrusel asuva ärruumi kasutamiseks üürileping kuni 31. detsembrini 2021. a;
- otsustati mitte rahuldada MTÜ Tihemetsa PK Vilistlaste avaldust kooli kokkutuleku korraldamiseks toetuse saamiseks;
- otsustati esitada Saarde Vallavolikogule menetlemiseks eelnõud „Raske ja sügava puudega lastele sotsiaalteenuste osutamiseks eraldatud rahaliste vahendite kasutamise tingimused ja kord“, „Arvamuse andmine Kikepera III uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse kohta“, „Arvamuse andmine Veelikse uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse kohta“.

10. märtsil 2021. a

- kinnitati ja väljastati projekteerimistingimused abihoone projekteerimiseks aadressile Edela, Marina küla, Saarde vald;
- kinnitati ja väljastati projekteerimistingimused garaaži juurdeehituse projekteerimiseks aadressile Liivanurme, Väjaküla, Saarde vald;
- väljastati ehitusluba Lars Laj Eesti OÜ-le välitrenaažööride paigaldamiseks aadressile Asuvere tee 10, Tihemetsa alevik, Saarde vald;
- otsustati soodustused olme-

jäätmeveol;

- eraldati Saarde valla 2021. a eelarvest reall „08400 Usuasutused“ 2300 eurot Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Saarde Katariina Kogudusele Saarde pastoraadi korstnapitsi remonttööde teostamiseks;
- suurendati Osahing Saarde Kommunaal osakapitali ainuosa rahalise sissemaksega summas 497 549 eurot, millest 5000 euroga suurendati ettevõtte osa nimiväärtust 222 000 euronni ja ülejäänud 492 549 eurot kanti ülekursiga omakapitali;
- võeti vastu korraldused sotsiaalhoolekande küsimustes;
- muudeti „Huvihariduse ja huvitegevuse tegevuste kava 15.01.2021-31.12.2021“ ja eraldati taotlejatele toetused. MTÜ Pärnu JK Poseidoni taotlus otsustati uuesti üle vaadata 2021. a teisel poolaastal; taotlejatel on kohustus esitada vahearuanne toetuse kasutamise kohta hiljemalt 31. maiks 2021. a;
- otsustati noorte-, kultuuri- ja kogukonnavaldkonna 2020. kalendriaasta tunnustuste omistamine;
- vabastati Saarde Vallavalitsuse hallatavates koolieelsetes lasteasutustes käivate laste vanemad osalustasu maksmisest kirjaliku avalduse alusel perioodil alates 11. märtsist 2021. a kuni 11. aprillini 2021. a;
- seati sundvaldus Enefit Connect OÜ kasuks Pärna tee kinnistule (katastritunnus 78201:002:0202, Tali küla, Saarde vald, sihtotstarve transpordimaa 100%), sundvalduse ala pindala on 140 m² vastavalt asendiplaanile; seati sundvaldus Enefit Connect OÜ kasuks Pärna tee 2 kinnistule (katastritunnus 78201:002:0190, Tali küla, Saarde vald, sihtotstarve üldkasutatav maa 100%), sundvalduse ala pindala on 66 m² vastavalt asendiplaanile; seati sundvaldus Enefit Connect OÜ kasuks Seltsimaja tee kinnistule (katastritunnus 78201:002:0200, Tali küla, Saarde vald, sihtotstarve transpordimaa 100%), sundvalduse ala pindala on 129 m² vastavalt asendiplaanile ja keelduti sundvalduse seadmisest Pärna tee kinnistule (katastritunnusega 78201:002:0143, Tali küla, Saarde vald, sihtotstarve transpordimaa 100%).

15. märtsil 2021. a

- kinnitati Riigihanke „Kilingi-Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskuse ning polikliiniku hoone energiatõhususe parandamine“ (viitenumber 231022) tulemused.

Külliki Küiver
vallasekretär

Hajaasustuse programm 2021

Riigihalduse ministri 11.01.2021. a käskkirjaga nr 4 kinnitati hajaasustuse programmi 2021. a taotlusvooru avamise tähtpäevaks **01. veebruar 2021. a** ning taotluste esitamise tähtpäevaks **01. aprill 2021. a**.

Hajaasustuse programm viiakse ellu Riigi Teatajas avaldatud riigihalduse ministri 22.02.2018. a määruse nr 14 „Hajaasustuse programm” alusel.

Programmi eesmärgiks on tagada hajaasustusega maapiirkondades elavatele peredele head elutingimused ning seeläbi aidata kaasa elanike arvu püsimisele neis piirkondades.

Programmist toetatakse majapidamiste veevarustus- ja kanalisatsioonisteede, juurdepääsuteede ning autonoomsete elektrisüsteemidega seotud tegevusi.

Toetuse taotlejale esitatavad nõuded

Taotleja alaline elukoht on **taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist** hajaasustusega maapiirkonnas asuv majapidamine.

Taotleja elukoht on rahvastikuregistri andmete kohaselt katkematult taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist majapidamine, millele projektiga toetust taotletakse.

Taotlejal ei tohi olla riiklike või kohalike maksude osas maksuvõlga, välja arvatud juhul, kui see on ajatatud.

Projektil võib olla ka kaas-

taotleja(id). Kaastaotlejale kehtivad samad tingimused, mis taotlejalegi.

Toetuse andmise põhimõtted

Maksimaalne toetus programmist ühele majapidamisele on 6500 eurot. Programmist eraldatud toetuseks loetakse ka viiel eelneval kalendriaastal programmist saadud toetuse summa.

Iga valdkonna jaoks on ühele majapidamisele võimalik toetust saada programmist üks kord kuue kalendriaasta jooksul.

Toetust võib anda tingimusel, et taotluse esitamise päevaks on kohalik omavalitsus kinnitanud eelmise sama majapidamisega seotud projekti toetuse kasutamise aruande.

Taotleja ja kaastaotleja oma- ja kaasfinantseering peavad kokku moodustama vähemalt 33% projekti abikõlblikest kuludest.

Toetus moodustab kuni 67% projekti abikõlblikest kuludest.

Projekti ajalise kestuse arvestus algab toetuslepingu sõlmimisest ning projekti elluviimine peab olema lõppenud 31. oktoobriks 2022.

Toetatavate tegevuste prioriteetsus ja eelistatud sihtrühmad:

Saarde Vallavalitsus on **06. jaanuari 2021. a korraldusega nr 5** määranud 2021. a taotlusvooru toetatavate valdkondade prioriteetsuse alljärgnevalt:

- veevarustussüsteemid;
- kanalisatsioonisteed;
- juurdepääsuteed.

Eelistatud sihtrühmadeks 2021.

a taotlusvoorus on määratud leibkonnad, mille koosseisus on kuni 21-aastased liikmed ning leibkonnad, mille koosseisus on puudega isikud.

Taotlemine

Programmdokumendis kehtestatud nõuetele vastavaid taotlusi saab Saarde Vallavalitsusele esitada **alates 01. veebruarist 2021. a kuni 01. aprillini 2021. a**, kas digiallkirjastatult e-posti aadressile **info@saarde.ee** või allkirjastatuna paberil aadressile Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme linn, Saarde vald, 86304 Pärnu maakond.

Taotlusvorm, lisadokumendid ja programmi täpsemad tingimused on leitavad Riigi Tugiteenuste Keskuse **veebilehel**.

2021. a hajaasustuse programmi taotluste vormid on leitavad Saarde valla kodulehelt.

Lisainformatsioon:

Kaie Sakala
tel 449 0134, 5307 0296,
kaie.sakala@saarde.ee
Andrus Lillemaa
tel 446 0819, 526 6795,
andrus.lillemaa@saarde.ee

EELTEADE

Suurjäätmete ja klaasijäätmete kogumisring toimub esmaspäeval, 3. mail 2021

Vastavalt Saarde Vallavalitsuse ja Ragn-Sells AS-i vahel sõlmitud lepingule korraldatakse iga maikuu ja oktoobrikuu esimesel esmaspäeval suurjäätmete kogumisring. Juhul, kui see kuupäev langeb riiklikule pühale, lükkub kogumisring järgmisele esmaspäevale.

Korraldatud jäätmeveo uuel etapil, mis algas 01. augustil 2017, saab samal kogumisringil ära anda nii **suurjätmeid** kui ka **lehtklaasi**.

Auto sõidab jäätmevaldajate juurde, kes on äraveo tellinud.

Tellimiseks helistage Ragn-Sells AS-le tel **6060439** või saatke e-kiri parnu@ragnsells.com. Samuti võite oma soovi esitada vallamajja tel **4490134** või **53070296**, e-kirjaga kaie.sakala@saarde.ee. Teatage oma jäätmeveo lepingu number,

jäätmevaldaja ja kinnistu nimi ning aadress, jätmete asukoht ja selgitused, mis jätmetega on tegu. Tellimine esitada hiljemalt **29. aprilliks 2021**. Paigutage suurjätmed ja klaasijätmed värava juurde või tee äärde autole ligipääsetavasse kohta. Klaasijätmed panna kasti või tugevast materjalist kotti, mis võimaldab autole tõstmist.

Suurjätmete äravedu on **tasuta**, kuid klaasijätmete eest esitatakse tellijale arve **114 eurot** ühe m³ eest. Kogust hinnatakse visuaalselt.

Suurjätmed on Keskkonnaministri 14.12.2015 määruse nr 70 “Jätmete liigitamise kord ja jäätmenimistu” lisas koodiga 20 03 07 tähistatud jätmed. Need on näiteks vana mööbel, põrandavaibad,

kraanikausid, WC-potid ja muud suured esemed, mis oma konteinerisse ei mahu. Siia alla ei kuulu jätmed, mille vedu on korraldatud teiste õigusaktide alusel, nagu sõidukite rehvid, külmkapid, telerid jm elektroonikajätmed ning ehitus- ja lammutusjätmed (nt kipsplaat, linoleum, aknad, ukseid jne). Ka ei kuulu suurjätmete alla suur prügi-kott tavaliste segaolmejätmetega või vanade riietega.

Klaasijätmed on koodiga 20 01 02 tähistatud lehtklaasi jätmed – aknaklaas (raamideta), kasvuhoonetklaas. Siia alla ei kuulu sõidukite aknaklaas (anda üle vastavat keskkonnaluba omavale jäätmekäitlejale) ega klaasist pudelid-purgid (panna pakendikonteinerisse).

Geoloogilise uuringu loa taotluse menetlusse võtmisest teavitamine

Keskkonnaamet teatab, et on võtnud menetlusse Aktsiaseltsi Metsamaahaldus (registrikood 10052156) poolt esitatud Kikepera III uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse.

Geoloogilise uuringu luba taotletakse Saarde vallas Kikepera külas kahele eramandisse kuuluvatele kinnistutele Kaskealuse (katastritunnus 75601:006:0225) ja Kaskealuste (katastritunnus 75601:006:0227). Taotletava uuringuruumi teenindusala pindala on 16,22 ha. Uuringu eesmärgiks on välja selgitada uuringuruumi geoloogiline ehitus, kasuliku kihi paksus, maavara levik ja kvaliteet.

Uuringute käigus planeeritakse rajada kuni 30 kaevandit ja kuni 30 puurauku sügavusega kuni 15 m. Rajatud uuringupunktides määratakse

materjali paksus. Võetakse proovid litoloogiliste erimite kaupa laboratoorseteks määranguteks. Uuringupunktidest võetakse proovid laborianalüüside tarbeks. Uuringu teostaja on Osaühing Inseneribüroo STEIGER (registrikood 11206437). Loa taotletav kehtivusaeg on 3 aastat.

Huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib kavandata tegevus puudutada, on õigus hiljemalt 27.04.2021 esitada Keskkonnaametile info@keskkonnaamet.ee geoloogilise uuringu loa taotluse või loa eelnõu kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

Keskkonnaamet juhib tähelepanu, et antav arvamus on menetlusetoiming, mis peab olema põhjendatud ning mis on tulenevalt kohtupraktikast iseseisvalt vaidlustatav.

Geoloogilise uuringu loa taotluse menetlusse võtmisest teavitamine

Keskkonnaamet teatab, et on võtnud menetlusse Osaühing EMG Arenduse (registrikood 14212964) poolt esitatud Kamali VI uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse. Geoloogilise uuringu luba taotletakse Saarde vallas Kanaküla ja Kamali külas eramandis olevale Kiriku (katastritunnus: 71201:001:0203) kinnistule. Taotletava uuringuruumi teenindusala pindala on 28,34 ha. Uuringu eesmärgiks on välja selgitada uuringuruumi looduslike lasundite koostis ja omadused ja määrata uurivate looduslike lasundite võimalikke kasutusalasid.

Uuringute käigus planeeritakse rajada kuni 25 kaevandit ja kuni 30 puurauku sügavusega kuni 10 m. Rajatud uuringupunktidest võetakse proovid

ning mõõdetakse vajadusel veetase.

Laboratoorsete tööde tulemusel selgitatakse välja maavara kvaliteet ja selle vastavus nõuetele. Uuringu teostaja on Osaühing EMG Arendus (registrikood 14212964). Loa taotletav kehtivusaeg on 5 aastat.

Huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib kavandata tegevus puudutada, on õigus hiljemalt 02.05.2021 esitada Keskkonnaametile info@keskkonnaamet.ee geoloogilise uuringu loa taotluse või loa eelnõu kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

Keskkonnaamet juhib tähelepanu, et antav arvamus on menetlusetoiming, mis peab olema põhjendatud ning mis on tulenevalt kohtupraktikast iseseisvalt vaidlustatav.

Geoloogilise uuringu loa taotluse menetlusse võtmisest teavitamine

Keskkonnaamet teatab, et on võtnud menetlusse Osaühing SKP Invest (registrikood 11476740) poolt esitatud Vee-likse uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse.

Geoloogilise uuringu luba taotletakse Saarde vallas Veelike külas Väike-Veski maaüksusele (katastritunnus 78201:005:0180). Taotletava uuringuruumi teenindusala pindala on 2,66 ha. Uuringu eesmärgiks on tarbevaru tasemel välja selgitada uuringuruumis levivate setete (liiv ja/või kruus) maht ja kvaliteet. Uuringute käigus planeeritakse rajada kuni 10 kaevandit

ja kuni 10 puurauku sügavusega kuni 12 m; muud kavandataavad sihtotstarbelised tööd: kaevanditest ja puurmaterjalidest võetakse proovid, et määrata materjali terastikulist koostist. Uuringu teostaja on Maavarauuringud OÜ (registrikood 14346587). Loa taotletav kehtivusaeg on 2 aastat.

Huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib kavandata tegevus puudutada, on õigus hiljemalt 24.04.2021 esitada Keskkonnaametile info@keskkonnaamet.ee geoloogilise uuringu loa taotluse või loa eelnõu kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

Avalikustamise eelteade

Saarde Vallavalitsus teatab, et Riigi Kinnisvara Aktsiaselts taotleb Kilingi-Nõmmel Pärnu tn 79 kinnistule projekteerimistingimusi Päästeameti ja Politsei- ja Piirivalveameti ühishoone projekteerimiseks. Taotluse aluseks on esitatud eskiis. Info eskiisi kohta on nähtaval Saarde valla veebilehel. Ettepanekuid ja arvamusid oodatakse kuni **28. märtsini 2021** e-posti aadressile info@saarde.ee.

Bussiliinide muudatus

LUX EXPRESS LIIN NR 145
ALATES 15. MÄRTSIST KUNI 30. APRILLINI EI SÕIDA
VÄLJUMINE KILINGI-NÕMMEST TARTU SUUNAS KELL 8.25,
VÄLJUMINE KILINGI-NÕMMEST PÄRNU SUUNAS KELL 10.45.

TAISTO EXPRESS LIIN NR 216
ALATES 15. MÄRTSIST KUNI 30. APRILLINI ON KÄIGUS
AINULT REEDETI JA PÜHAPÄEVITI
VÄLJUMINE KILINGI -NÕMMEST PÄRNU SUUNAS KELL 12.45,
VÄLJUMINE KILINGI-NÕMMEST TARTU SUUNAS KELL 15.40.

KILINGI-NÕMME VÄLJUVA D BUSSID
Kehtib alates 15. märtsist 2021

Bussiinfo Pärnumaa Ühistranspordikeskuse telefonil 17018

Kellaaeg	Liini nr.	Liini nimetus	Lisainfo
6:10	86	Kilingi-Nõmme - Tihemetsa Laupäeval, pühapäeval ja riiklikul pühal peab bussile tulija vedajale ette helistama tööpäeval kella 9:00-16:00 tel 554 9236	E-P Teenindab: Aktsiaselts MK Autobuss
6:25	78	Kilingi-Nõmme - Häädemeeste - Soometsa - Pärnu Laiksaares 6.55 kohtumine liini nr. 80 bussiga	E-P Teenindab: Aktsiaselts MK Autobuss
6:30	86	Tihemetsa - Kilingi-Nõmme - Pärnu	E-P Teenindab: Aktsiaselts MK Autobuss
6:50	84	Kilingi-Nõmme - Kanaküla - Tihemetsa - Kilingi-Nõmme	Tööpäevad Teenindab: Aktsiaselts MK Autobuss
6:53	267	Karksi-Nuia - Kilingi-Nõmme - Pärnu	E-L Teenindab: Estonian Lines OÜ
7:10	88	Kilingi-Nõmme - Leipste - Jäärja Liin on käigus tööpäevadel	Tööpäevad Teenindab: Aktsiaselts MK Autobuss
7:10	84	Kilingi-Nõmme - Kanaküla - Tihemetsa - Kilingi-Nõmme	L-P Teenindab: Aktsiaselts MK Autobuss
7:45	84	Kilingi-Nõmme - Kanaküla - Tihemetsa - Kilingi-Nõmme	Tööpäevad Teenindab: Aktsiaselts MK Autobuss
7:48	89	Häädemeeste - Kilingi-Nõmme - Pärnu	E-P Teenindab: Aktsiaselts MK Autobuss
7:59	84	Kilingi-Nõmme - Kanaküla - Tihemetsa - Kilingi-Nõmme	L-P Teenindab: Aktsiaselts MK Autobuss
8:00	89	Häädemeeste - Kilingi-Nõmme - Pärnu	E-P Teenindab: Aktsiaselts MK Autobuss
8:20	371	Viljandi - Abja-Paluoja - Mõisaküla - Kilingi-Nõmme - Pärnu Riiklikel pühadel toimub liiklus pühapäevase sõiduplaani järgi	Tööpäevad Teenindab: Atko Bussiliinid AS
9:00	82	Pärnu - Surju - Kilingi-Nõmme - Tihemetsa Liin on käigus tööpäevadel	Tööpäevad Teenindab: Aktsiaselts MK Autobuss
9:05	371	Viljandi - Abja-Paluoja - Mõisaküla - Kilingi-Nõmme - Pärnu Riiklikel pühadel toimub liiklus pühapäevase sõiduplaani järgi	L-P Teenindab: Atko Bussiliinid AS
9:10	87	Kilingi-Nõmme - Mõisaküla - Abja-Paluoja Liin on käigus tööpäevadel	Tööpäevad Teenindab: Aktsiaselts MK Autobuss
9:10	149	Tartu - Viljandi - Pärnu - Kuressaare	E-P Teenindab: GoBus AS
9:25	82	Tihemetsa - Pärnu liin on käigus tööpäevadel	Tööpäevad Teenindab: Aktsiaselts MK Autobuss
10:21	293	Valga - Pärnu	E-P Teenindab: GoBus AS
11:35	371	Pärnu - Kilingi-Nõmme - Mõisaküla - Abja-Paluoja - Viljandi Riiklikel pühadel toimub liiklus pühapäevase sõiduplaani järgi	Tööpäevad Teenindab: Atko Bussiliinid AS
11:35	371	Pärnu - Kilingi-Nõmme - Mõisaküla - Abja-Paluoja - Viljandi Riiklikel pühadel toimub liiklus pühapäevase sõiduplaani järgi	E-P Teenindab: Atko Bussiliinid AS
12:08	267	Karksi-Nuia - Kilingi-Nõmme - Pärnu	P Teenindab: Estonian Lines OÜ
12:45	216	Tartu - Viljandi - Kilingi-Nõmme - Pärnu	R, P Teenindab: Taisto Express OÜ
12:55	145	Pärnu - Kilingi-Nõmme - Viljandi - Tartu	E-P Teenindab: AS Lux Express Estonia
13:20	85	Kilingi-Nõmme - Punapargi	E-P Teenindab: Aktsiaselts MK Autobuss
13:45	85	Punapargi - Tihemetsa - Kilingi-Nõmme - Tõitoja - Pärnu	E-P Teenindab: Aktsiaselts MK Autobuss
14:40	372	Viljandi - Abja-Paluoja - Mõisaküla - Kilingi-Nõmme - Pärnu	L-P Teenindab: GoBus AS
14:40	372	Viljandi - Abja-Paluoja - Mõisaküla - Kilingi-Nõmme - Pärnu	Tööpäevad Teenindab: GoBus AS
14:45	145	Tartu - Viljandi - Kilingi-Nõmme - Pärnu	E-P Teenindab: AS Lux Express Estonia
14:45	293	Pärnu - Valga Võimalik jätkata ümberistumiseta sõitu liiniga nr 291 Valga-Võru	E-P Teenindab: GoBus AS
15:30	88	Kilingi-Nõmme - Leipste - Jäärja Liin on käigus tööpäevadel	Tööpäevad Teenindab: Aktsiaselts MK Autobuss
15:30	78	Kilingi-Nõmme - Veelikse Käigus tööpäevadel	Tööpäevad Teenindab: Aktsiaselts MK Autobuss
15:35	82	Kilingi-Nõmme - Pärnu Liin on käigus tööpäevadel	Tööpäevad Teenindab: Aktsiaselts MK Autobuss
15:40	216	Pärnu - Kilingi-Nõmme - Viljandi - Tartu	R, P Teenindab: Taisto Express OÜ
15:50	84	Kilingi-Nõmme - Kanaküla - Tihemetsa - Tõitoja - Pärnu	Tööpäevad Teenindab: Aktsiaselts MK Autobuss
16:10	382	Tartu - Viljandi - Kilingi-Nõmme - Pärnu	R, P Teenindab: Arilix OÜ
16:25	84	Kilingi-Nõmme - Tihemetsa Liin on käigus laupäeval, pühapäeval ja riigipühal	L-P Teenindab: Aktsiaselts MK Autobuss
16:45	84	Kilingi-Nõmme - Kanaküla - Tihemetsa - Tõitoja - Pärnu	Tööpäevad Teenindab: Aktsiaselts MK Autobuss
16:45	84	Tihemetsa - Kilingi-Nõmme - Tõitoja - Pärnu Liin on käigus laupäeval, pühapäeval ja riigipühal	L-P Teenindab: Aktsiaselts MK Autobuss
16:50	85	Pärnu - Tõitoja - Kilingi-Nõmme - Tihemetsa - Kanaküla	E-P Teenindab: Aktsiaselts MK Autobuss
16:55	85	Pärnu - Tõitoja - Kilingi-Nõmme - Tihemetsa - Kanaküla	E-P Teenindab: Aktsiaselts MK Autobuss
17:25	145	Pärnu - Kilingi-Nõmme - Viljandi - Tartu	E-P Teenindab: AS Lux Express Estonia
17:50	78	Kilingi-Nõmme - Häädemeeste - Soometsa - Pärnu Laiksaares kell 18:22 kohtumine liini nr. 80 bussiga	E-P Teenindab: Aktsiaselts MK Autobuss
18:10	372	Pärnu - Kilingi-Nõmme - Mõisaküla - Abja-Paluoja - Viljandi	E-P Teenindab: GoBus AS
18:20	145	Tartu - Viljandi - Kilingi-Nõmme - Pärnu	E-P Teenindab: AS Lux Express Estonia
19:10	86	Pärnu - Kilingi-Nõmme - Punapargi	E-P Teenindab: Aktsiaselts MK Autobuss
19:15	84	Kilingi-Nõmme - Tõitoja - Pärnu	E-P Teenindab: Aktsiaselts MK Autobuss
19:30	149	Kuressaare - Pärnu - Viljandi - Tartu	E-P Teenindab: GoBus AS
20:25	267	Pärnu - Kilingi-Nõmme - Karksi-Nuia	E-P Teenindab: Estonian Lines OÜ

Selgitus veehinna kujunemise kohta

Alustan veeteenuse hinna ja üldse tulude-kulude teema selgitust laiemalt. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (KOKS) § 6 lg 1 sätestab, et „Omavalitsus- üksuse ülesanne on kor- raldada vallas või linnas sotsiaalteenuste osutamist, sotsiaaltoetuste ja muu sot- siaalabi andmist, eakate hoolekannet, kultuuri-, spordi- ja noorsootööd, elamu- ja kommunaalma- jandust, veevarustust ja kanalisatsiooni, heakorda, jäätmehooldust, ruumilist planeerimist, valla- või lin- nasisest ühistransporti ning valla või linna teede ehi- tamist ja korrashoidu, kui need ülesanded ei ole sea- dusega antud kellegi teise täita.“

Seeläbi on pandud kohalikule omavalitsusele kohustus veevarustuse ja kanalisatsiooni korraldami- seks omavalitsusüksuses. Ka sellised suured regio- naalsed vee-ettevõtted nagu AS Emajõe Veevärk aren- davad oma veemajandust osaliselt KOV abiga st KOV rahastab läbi osakapitali suurendamise konkreetseid arendusi omavalitsustes. Tõsiasi on see, et ükski väike ega ka keskmise suurusega vee-ettevõte ei suuda ilma toetusteta või KOV abita teha suuri inves- teeringuid veemajanduse taristusse. Hüpoteetiliselt saaks seda küll laenu abil omavahenditest teha, kuid siis oleks vee- ja kanalisat- siooni hind tarbijate jaoks vastuvõetamatult kõrge.

Saarde vald on tõesti teinud väga suuri inves-

teeringuid veemajandusse, s.t viimase viie aasta jooksul on lõpule viidud Kilingi-Nõmme ÜVK täie- lik väljaehitamine, lisaks on täielikult renoveeri- tud Tihemetsa aleviku ja Saarde küla veevärk ning rajatud on uus Kilingi- Nõmme reoveepuhasti. Kahjuks on uute veemajan- dusprojektide tulemusena vee- ja kanalisatsioonitee- nuse hind tõusnud, kuid seda täiesti objektiivsetel ja kontrollitavatel põhjustel.

Näiteks – kui linna on tulnud juurde 12 reovee- pumplat, siis ilmselgelt kaasneb sellega täiendav elektrikulu. Iseloomustava näite saab tuua Kilingi- Nõmme reoveepuhasti näitel – kui enne tasusime puhasti elektrienergia eest keskmiselt 30 eurot kuus, siis praegu tasume orien- teeruvalt 1000 eurot kuus, lisanduvad erinevad kemi- kaalide kulud (muda pres- simiseks) ja fosfori äras- tamiseks). Tulenevalt uue reoveepuhasti suurusest, ei ole võimalik seda n-ö jooksu pealt opereerida, selleks tuli luua 0,5 koor- musega operaatori töökoht. Alati on võimalik küsida, et miks rajati nii kallis?

Reoveepuhasti on pro- jekteeritud vastavalt Eesti Vabariigi keskkonnaohu- tuse nõuetele. Tänasel päe- val ei ole võimalik puhas- tamata reovett suunata kraavi, samuti on tarvis töödelda jääkmuda reo- veest. Kõik need on lisan- dunud kulud, mis sisaldu- vad vee- ja kanalisatsiooni hinnas. Kui võrdleme meie

hinda teiste Eesti KOV piir- kondadega, siis meie hind on odavam, eriti võrreldes Häädemeeste vallaga. Ees- tis kehtivad veehinnad on leitavad EVEL lehel.

Lisaks oleme Konku- rentsiameti kontrolli all ja ei saa veeteenuste hindu vabalt kujundada. Teenuste hindade kooskõlastamine toimub tugevalt kontrolli- tud regulatsiooni järgi läh- tuvalt kulupõhisusest.

Tänaselgi päeval on vee-ettevõtte töötajad osa- liselt alamakstud – eriti arvestades, et meeskonda peaks kuuluma ka elektri- automaatika insener. Lisaks puudub tänaseni torustiku hooldamiseks vajalik eri- tehnika – survepesuauto, algusjärgus on torustike haldamise GIS-i süsteemi juurutamine.

Peale Veelikse ja Tali veemajanduse projektide elluviimist on Saarde valla veevärk suures osas reno- veeritud ja lähema 30 aasta jooksul enam nii suuri lisa- investeeringuid ei vaja.

Loomulikult on lisaks vaja lahendada endise Surju valla asulate uusaren- duste probleemid, mille rahastuse võimalused tuleb Saarde valla lähiaastatel alles leida. KIK-i keskkon- naprogrammi vahendeid nende piirkondade jaoks kasutada pole kahjuks või- malik.

Morten Aasaroht
juhatuse liige

Eesti Luuleklubide Liit
ootab kõigilt luulehuvilistelt
mistahes teemadel võistlusluuletusi
(soovitavalt 5-6)
15. maini e-posti aadressil
intuitiiv@gmail.com.

Esineda võib ka varjunime all, kuid meile palume teatada ühtlasi oma õige nime, aadressi, (ka tava- postiaadressi), telefoni, vanuse, õpilastel kooli ja klassi või kursuse, täiskasvanuil vanuse ja elukutse. Kõigi vähemalt II vooru jõudnutega võtame ühendust ning paremiku luuletustest avaldame trükise luulevihikuna.

Eesti Luuleklubide Liit

Raamatukogutöö korraldamine COVID-19 perioodil Saarde valla raamatukogudes

Alates 11. märtsist on Saarde valla raamatukogud avatud piiratud mahus, väljaannete laenutamine ja tagastamine toimub kontaktivabalt. Kontaktivaba laenutus, s.t avariilult ei saa ise raamatuid valida ega kohapeal ajakirjandust lugeda.

Raamatukogu ruumidesse sisenedes pea kinni kehtestatud reeglitest ja juhustest: **kanna maski, järgi**

hügieeni, hoia distantsi ja haigena püsi kodus!

- Raamatukogu teenuseid osutatakse tööpäeva ulatuses!
- Info, päringutele vastamine, väljaannete ette tellimine-reserveerimine, tagastustähtaegade pikendamine toimub, kas raamatukogu e-posti aadressil, telefoni teel või lugejaportaalis URRAM (iseteeninduskeskkonnas lugeja.ee, ID-

kaardiga sisse logides).

- Kontaktivaba laenutamise puhul saate raamatupakid kätte, eelnevalt kokkulepitud kohtadest.
- Tagastada saab väljaandeid ettenähtud kohta või tagastuskasti.
- Internetipunkt on avatud, et tagada ligipääs avalikule tabelile, riiklike ja teiste oluliste e-teenuste kasutamiseks (soovitav eelregistreerimine).

SAARDE VALLA RAAMATUKOGUDE TÖÖKORRALDUS

SURJU RAAMATUKOGU

Raamatute laenutamine
11. märts - 11. aprill 2021

Laenusoovide esitamine:

- telefon: 446 0825
- e-mail: surju@pkr.ee
- raamatukogu programmis URRAM
- koduleht: <http://raamatukogu.surju.ee/>

Teadmiseks:

- kontaktivaba laenutamine
- internetipunkti kasutamine eelregistreerimisega
- laenusoovide esitamine:

T: 9.00 - 15.00 K, N, R: 9.00 - 17.00
L: 9.00 - 13.00

TÄPSUSTAV INFO:
telefonil 446 0825 või surju@pkr.ee

KILINGI-NÕMME RAAMATUKOGU

Raamatute laenutamine
11. märts - 11. aprill 2021

Laenusoovide esitamine:

- telefon: 449 2255
- e-mail: kilingi-nomme@pkr.ee
- raamatukogu programmis URRAM

Teadmiseks:

- kontaktivaba laenutamine
- internetipunkti kasutamine eelregistreerimisega
- laenusoovide esitamine:

E-R: 10-18, L: 10-14

TÄPSUSTAV INFO:
telefonil 449 2255
või kilingi-nomme@pkr.ee

TALI HARURAAMATUKOGU

Raamatute laenutamine
11. märts - 11. aprill 2021

Laenusoovide esitamine:

- telefon: 449 1624 või 5196 9643
- e-mail: tali@pkr.ee
- facebook: Tali haruraamatukogu
- raamatukogu programmis URRAM

Teadmiseks:

- kontaktivaba laenutamine
- tellitu kättesaamine kontaktivabalt
- internetipunkti kasutamine eelregistreerimisega
- laenusoovide esitamine:

T, N: 10-17, K: 10-13:30

TÄPSUSTAV INFO:
telefonil 449 1624, 5196 9643
või tali@pkr.ee

TIHEMETSA HARURAAMATUKOGU

Raamatute laenutamine
11. märts - 11. aprill 2021

Laenusoovide esitamine:

- telefon: 449 1991
- e-mail: kilingi-nomme@pkr.ee
- raamatukogu programmis URRAM

Teadmiseks:

- kontaktivaba laenutamine
- internetipunkti kasutamine eelregistreerimisega
- laenusoovide esitamine:

E, T, R: 10-16:30, K: 10-13, N: 12-18

TÄPSUSTAV INFO:
telefonil 449 1991
või kilingi-nomme@pkr.ee

Kilingi-Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskus

Veel talvest 2021

Viirusest tingituna on meie elu muutunud varasemaga võrreldes ühekülsemaks. Põhiliseks on kujunenud töö ja loomulikult oluline kodu. Huvialade ja meelelahutustega seonduv tööpingete maandamine on puhkusele pandud.

Vahelduseks ja energia taastamiseks oli Tartu maratoni päevaks (16.02) raamatupidaja Juta kodu juures sisse sõidetud klasi-stiili sõitmiseks suusarada. Plaanis oli korraldada Vana tänava suusamaraton, kus rada, mille pikkuseks 630 meetrit, oleks tulnud läbida 100 korda, et saada Tartu maratoni võrdne distants. Soovisime asutuse juhatusel ka selles aktiivsioonis kaasa lüüa. Visadus viiski sihile. Ringid said loetud ning 63 kilomeetrit väikesel rajal ühiselt läbitud.

Veel osales meie kollektiiv vabariigi sünnipäevale pühendatud öö- ja suusamatkal.

Varasematel aegadel on naistepäev olnud väga oluline meie naissoost hoolealustele. Selle päeva eriliseks muutmiseks edastasime veebruari lõpus palve omastele saata nende lemmikleid, -pluus, õlasall või kaelakee – midagi, mis naistepäeval rõõmu võiks pakkuda. Täname neid, kes väljakutse vastu võtsid, ka sotsiaaltöötajat Mare Kurrit, kes vastutulelikkusega oma panuse andis. 8. märtsi hommikul oli majas pisut rohkem elevust kui tavaliselt. Hommikusöögi järgselt sai iga soovija Rita poolt jumeastatud. Tegevustoast sai teetuba. Sagimist jätkus, kuid silmadesse tekkinud särähelk oli seda väärt.

Töötajatele sai antud võimalus midagi meeleolukat välja otsida. Kohustuslikuks jäi vaid mask. Tundus, et kõik, kes asjaga kaasa tulid, said pisut vaheldust ja jaksu edasi liikumiseks.

Meie maja kasinake meespere üllatas kollektiivi naisi lilledega. On väga armas, kui aastast on päev, mil saad tunda end

erilisenä, kas teisele rõõmu tehes või seda vastu võttes.

Märtsis on taas päevi, millega annab vaheldust luua ja tuua. Neljandal märtsil tähistasime hooldajate päeva. Rita meisterdas imelised tordid ning ühiselt tegime valla ja Eesti lipu taustal.

Kristi Sutt
SA Kilingi-Nõmme THK

Töökorraldus 12. märts kuni 11. aprill 2021	
KAUGTÖÖL, kodanike vastuvõtt ainult eelneval kokkuleppel	Saarde Vallavalitsus, Surju teeninduskeskus, Tali teeninduspunkt
KÜLASTUSTEKS SULETUD	Kilingi-Nõmme Klubi, Surju Rahvamaja, Tali Seltsimaja, Kilingi-Nõmme Vabaajakeskus
AVATUD, lapsed, kes ei käi lasteaias 11.03 - 11.04, vabastatakse kohatasust	Kilingi-Nõmme, Surju ja Tali lasteaiad
KÜLASTUSTEKS SULETUD	Kilingi-Nõmme Spordihooned, Tihemetsa Huvi- ja Spordikeskus
SULETUD, õpilased distantsõppel	Kilingi-Nõmme Gümnaasium, Surju Kool, Kilingi-Nõmme Muusikakool
AVATUD kontaktivabaks laenutuseks	Surju, Tali, Kilingi-Nõmme ja Tihemetsa raamatukogud
SULETUD	Kilingi-Nõmme, Tihemetsa, Jaamaküla saunad

Piirangud 11. märtsist

2+2 reeglit
tuleb järgida igal pool avalikus ruumis liikumisel

Kohustus kanda maski
kehtib avalikes siseruumides, sealhulgas ühistranspordis ning teeninduskohtades

Distantsõppele
peavad jääma ka 1.-4. klassi õpilased

Poed ja kaubandusettevõtted
peavad olema suletud, lubatud luugimüük, drive-in ning müük väljaladest

Esmavajalikud kauplused
avatuks jäävad toidukauplused, apteegid, abivahendeid ja meditsiiniseadmeid müüvad kauplused, telekommunikatsiooni-ettevõtete esindused, prillipoed, lemmikloomapoed, tanklad

Toitlustusettevõtted
peavad olema suletud, lubatud toidu kaasamüük

Teenindusettevõtted
ruumitaitumise nõue 25% ning järgida tuleb kõiki koroonaviiruse leviku tõrje reegleid

Huviharidus, huvitegevus, täiendkoolitus, täiendõpe, noorsootöö, sportimine, treenimine
on siseruumides keelatud. Lubatud välitingimustes 2+2 reeglit arvestades

kriis.ee **hoia.me** **1247**

PÄRNU ROTARY NOORTEFOND

Austatud Pärnakas!

Sihtasutus Pärnu Rotary Noortefond annab juba alates 2004. aastast välja stipendiume Pärnu linna ja maakonna andekate noorte õppe-, spordi- ja loometegevuse toetamiseks.

Palume Teie kaasabi leidmaks väärtisli kandidaate järgmistele stipendiumitelt:

1) stipendium noorele õpetajale	-1500 EUR
2) stipendium loomingulise- või sporditegevuse toetamiseks	-1500 EUR
3) stipendium laiemapõhjalisema noorteprojekti toetamiseks	-2000 EUR

Stipendiumite täpsemad kirjeldused ja taotlemise tingimused on täpsemalt lahti seletatud meie kodulehel www.parnurotary.ee

Teie aktiivsele suhtumisele lootame jäädes, Toetades andekaid noori, toetame elutervet ja õnnelikku tulevikku.

Stipendiumitaotluse esitamise tähtaeg on 04.04.2021

Lugupidamisega,

Siim Tõnismaa
SA Pärnu Rotary Noortefondi juhatuse esimees

Tihemetsa ja Kilingi-Nõmme saunad said uuendatud

Saarde Kommunaal annab teada, et Tihemetsa sauna leiliruumi renoveerimistööde käigus kaeti kogu leiliruum uue laudisega ning soojustati. Leiliruumi ehitati uus metallist lava kan-

dekonstruktsioon ning paigaldati uued lavalauad. Suur tänu Osahingule Sibille, kes omapoolse panusena paigaldas tasuta uue saunakukse koos viimistlemisega!

Tihemetsa sauna leiliruum. Fotod: Morten Aasaroht

Kilingi-Nõmme Linna saunas on nüüd uued kerisahjud (nii naiste kui ka ja meeste poolel) ning uued kerisekivid. Metallahjud keevitas Osahing Lensrem, pottsepatööd tegi Osahing Lõdritaja. Sauna avamisel uus leil tagatud!

Saunaahi Kilingi-Nõmme Linna saunas

Tagasivaade Ristiküla Külaseltsi tegemistele

2020. aasta on olnud väljakutse meile kõigile. Ülemaailmse viiruse tõttu on olnud vajalik rakendada piiranguid ning sellest ei jäänud puutumata ka MTÜ Ristiküla Külaselts.

Enne suuremat lainet, nimelt jaanuaris, korraldas külaselts väljasõidu Viljandisse, kus külastasime Ugala teatrit ja nautisime väga lõbusat tükki „Sajaaastane, kes hüppas aknast alla ja kadus.“ Kevadeks oli meil planeeritud traditsiooniline kanuumatk ning aia-äev, ent suur üllatusmuna lõi kõik plaanid sassi, kahjuks tuli need ja ka tulevikuplaanid tühistada.

Samal ajal saime pühendada oma aega Kohaliku Omaalgatuse Programmi (edaspidi KOP) taotlust koostades. Esitasime projekti „Las kallabi!“, mille sisuks oli küla ja ka lähikülade ühistegemiste tarvis taotleda välitingimustes kasutatavad peotelgid, et tagada koosviibimistel paremad tingimused. Kevadvooruse meie projekt ei olnud edukas, kuid me ei jätanud jonn. Täiendasime projekti ning esitasime uuesti sügisvooruse, kus seekord osutus edukaks. Samal ajal tiksus kõrva taga juba uus idee, mille plaanime vormistada 2021 KOPi kevadvooruseks.

Ehkki suvi möödus leebemalt, võtsime siiski rahulikult ning keskendime rohkem elutingimuste parandamisele. Nii sai selgeks vajadus uuendada Kalda küla kanalisatsiooni ja unistada tänavavalgustusest. Nende tarvis uurisime erinevaid võimalusi ning esitasime Saarde Vallavalitsusele taotluse oma ideede ja argumentidega tänavavalgustuse osas.

Suve lõpus korraldas külaselts väljasõidu Alatskivi lossi ja kui juba minna, siis käidi sama tiiruga ka Kallaste sibula ja kala laadal.

Oktoobris korraldas külaselts terve valla elanikele külastuse Rakvere teatrisse. Soovi korral sai külastada linnust ja politseimuuseumi. Loodetavasti toob 2021. aasta uusi suundi ning külaselts kohandab vastavalt sellele enda tegemised.

MTÜ Ristiküla Külaselts soovib tänada Saarde Vallavalitsust, Pärnumaa KOPi ja külaseltsi tegemistes kaasa löönud inimesi koostöö eest. Tänu teile on võimalikuks saanud meie väikesed unistused ning hästi veedetud vaba aeg.

Ruta Kuusk

MTÜ Ristiküla Külaseltsi nimel

Millal tasub pöörduda ohvriabisse?

Ohvriabisse tasub pöörduda, kui Sa ise või keegi Sinu lähedastest on langenud hooletuse, halva kohtlemise, füüsilise, vaimse või seksuaalse vägivalda ohvriks. Ohvriabisse võid pöörduda ka siis, kui Sulle on põhjustatud kannatusi või tekitatud kahju, sõltumata sellest, kas kahjutekitaja on tulnud avalikuks ja kas tema vastu on algatatud kriminaalasi. Abi saamise eelduseks ei ole kuriteo toimepanek, sest ohvriabisse võid pöörduda ka siis, kui oled näinud, kuidas kedagi teist on halvasti koheldud või on toimunud õnnetus ning Sa ei tea, kelle käest abi saada.

Mida ohvriabi Sulle pakub?

Ohvriabiteenus on avalik teenus, mille eesmärk on säilitada või parandada Sinu või Su lähedaste toimetulekuvõimet keerulistes emotsionaalsetes olukordades, näiteks õnnetuse või kuriteo tagajärjel. Neis olukordades toimetulekuks vajad Sa nii emotsionaalset tuge, ärakuulamist kui ka infot selle kohta, millist abi on Sul võimalik erinevate ametnike ja asutuste käest saada. Samuti on oluline, et Sa teaksid, milliseid on Sinu õigused, mida Sinu ja Su andmetega tehakse, millised on Su võimalused abist keelduda ja millist abi

võivad saada ka Sinu lähedased.

Milliseid teenuseid ja toetusi on Sul ohvriabist võimalik saada?

Ohvriabitöötaja kaudu võid saada psühholoogilist nõustamist, taotleda kuriteoohvri hüvitist, saada tuge MARAC-võrgustiku või taastava õiguse põhimõtete läbiviimisel. Taastava õiguse konfliktivahenduse puhul tuuakse konflikti või õigusrikkumise osapooled neutraalset vahendajat kaasates kokku, andes kõigile võimaluse rääkida juhtunust, oma mõtetest, tunnetest ja vajadustest ning arutada, kuidas tehtut heastada ja milles kokku leppida, et sellised olukorrad tulevikus ei korduks. Lisaks aitavad ohvriabitöötajad läbi viia nii lepitusteenust kui ka sõlmida kokkuleppeid Sulle kuriteos tekitatud kahjude heastamiseks.

Laste psühhosotsiaalse toimetuleku toetamiseks leiad vajalikud kontaktid mitmedimensioonilise pereteraapia (MDFT) programmi tiimi kontaktidest. Laste sotsiaalsele rehabilitatsiooniteenuse kohta saad infot küsida sama teenuse kontaktisikute käest. Samuti aitavad ohvriabi ennetustalituse spetsialistid korraldada ennast ja teisi ohustava käitumisega lastele kinnise lasteasutuse

teenust.

Kuhu pöörduda, kui vajad abi?

- Helista **112**, kui oled ohus, Sinuga on juhtunud õnnetus või Sa oled kuriteo ohver.
- Helista **lasteabitelefonile 116111** või kirjuta **veebivestluses aadressil lasteabi.ee**, kui soovid teatada abivajavast või hädaohu sattunud lapsest.
- Ohvriabi **kriisitelefoni number 116006** või **veebivestlus aadressil palunabi.ee** aitab Sind ööpäevaringselt ja annab Sulle kiiret abi, kui oled langenud süüte, hooletuse või halva kohtlemise ohvriks.
- **Inimkaubanduse ennetamise ja ohvrite abistamise nõuandeliinilt +372 660 7320** saad abi, kui sul esinevad inimkaubandusele viitavad

tunnused või oled sattunud inimkaubanduse ohvriks (näiteks tööalane või seksuaalne eksploateerimine, kuritegevuse sundimine vms).

- Kui oled mures enda või oma lähedase vägivaldse käitumise pärast, saad abi **vägivallast loobumise tugiliini numbrilt +372 660 6077**.
- Kui oled kogenud seksuaalvägivalda, saad pöörduda Sulle lähimasse **ööpäevaringselt avatud seksuaalvägivalda kriisiabikeskusesse**.
- Kui oled sattunud vägivalla ohvriks ning vajad koos lastega turvalist ööbimist, nõustamist ja tuge, on Sul võimalik küsida abi **naiste tugikeskustest** üle Eesti.
- Leia endale lähim **ohvriabitöötaja**, kes on Sulle toeks ning loe oma võimaluste kohta aadressilt **palunabi.ee**.

PÄRNU OHVRIABI OSAKOND

Pikk 18, Pärnu

Ohvriabi piirkonna juht: Kaisa Üprus-Tali

E-post: Kaisa.Uprus-Tali@sotsiaalkindlustusamet.ee

Telefon: +372 5215 832

Ohvriabi töötaja: Tatjana Zuftsiankou

E-post: Tatjana.Zuftsiankou@sotsiaalkindlustusamet.ee

Telefon: +372 5303 9077

Turvalisema elu suunas on koos kõrvalise abiga kindlam astuda.

Me oleme Sinu jaoks olemas!

INIMKAUBANDUSE ENNETAMISE JA
OHVRITE ABISTAMISE NÕUANDELIIN
660 7320

Üksi elava pensionäri toetuse saamise tingimused

Selleks, et saada oktoobris 115 euro suurust üksi elava pensionäri toetust, peavad 1. aprillist kuni 30. septembrini olema täidetud kolm tingimust. Toetust makstakse neile, kes on vanaduspensionieas, elavad rahvastikuregistri andmetel üksi ja kelle vanaduspension on alla 636 euro kuus.

Sotsiaalkindlustusameti pensioniteenuse juht **Signe Viimsalu** ütles, et üksi elava pensionäri toetust maksab amet automaatselt ilma ühegi taotluseta neile pensionäridele, kel on 1. aprillist kuni 30. septembrini täidetud kõik kolm tingimust.

„Toetuse tingimustes arvestatakse elukallidusega

ja nii tõuseb ka toetuse saamise tingimuseks seatud pensionisumma igal aastal. Kui möödunud aastal pidi toetuse saamiseks jääma igakuise kättesaadava pensioni summa alla 582 euro, siis sel aastal on piiriks 636 eurot,” rääkis Viimsalu.

„Paneme südamele, et pensionär ise, tema sugulane või eestkostja jälgiks, et üksi elava pensionäri andmed rahvastikuregistris vastaks tegelikule olukorrale. Toetuse määramisel lähtub amet rahvastikuregistri andmetest. Seetõttu võib juhtuda, et realselt üksi elav pensionär jääb toetusest ilma, kuna tema lapsed on vanema juurde sisse kirjutatud, kuigi tegelikkuses on nad ammu välja

kolinud,” selgitas Viimsalu.

Üksi elamise faktil on siiski ka erandeid. Toetust on õigus saada ka eestkostjatel ning eestkostetavatel, hooldekodude elanikel ning inimestel, kes vastavad toetuse saamise tingimustele, kuid kellega samale aadressile sisse kirjutatud inimene viibib hooldekodus. Andmed hooldekodus viibimise kohta saab sotsiaalkindlustusamet otse

hooldekodudelt.

Eelmisel aastal maksis sotsiaalkindlustusamet üksi elava pensionäri toetust ligi 89 900 inimesele kokku üle 10,3 miljoni euro.

Rohkem infot toetuse kohta leiab sotsiaalkindlustusameti kodulehelt.

Kaili Uusmaa

sotsiaalkindlustusameti kommunikatsioonijuht

TOETUSE SAAMISEKS EI PEA SA KUHUGI JOOKSMA!

SEE JÕUAB SINUNI AUTOMAATSELT.

Kilingi-Nõmme Gümnaasium

Vastuvõtt Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi 10. klassi 2021/22. õa

Eelavastuvõtt 19. ja 20. aprill kell 10-12

Vastuvõtt 28.-30. juuni 2020 kell 10-13

19. ja 20. aprillil pakume kõigile huvilistele võimalust tutvuda kooliga, õppekorraldusega, huvitegevuse võimalustega ja õpilaskoduga.

Soovi korral viime 19. ja 20. aprill õpilastega läbi vestlusi gümnaasiumisse astumiseks. Vestlusele tulles peab kaasa olema e-õppesüsteemi väljavõte (hinnetelett).

28.-30. juunil toimub dokumentide vastuvõtt ja vestlus õpilastega, kes seda võimalust aprillis ei kasutanud.

10.klassi õpilase vastuvõtul:

1. viib komisjon läbi vestluse, et välja selgitada motiveeritus akadeemilise üldkeskhariduse omandamiseks Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis (1-5 palli);

2. arvestatakse põhikooli lõputunnistuse keskmist hinnet;

3. arvestatakse 9. klassi klassitunnistuse keskmist hinnet;

4. arvestatakse 9. klassi klassitunnise käitumise hinneid (1-3palli).

Sisseastumiseks vajalikud dokumendid:

– põhikooli lõputunnistus ja hin-

netelett;

– põhikooli 9. klassi klassitunnistus või väljavõte e-õpisüsteemist;

– avaldus (saab täita kohapeal);

– sünnitõend;

– tervisekaart;

– õpilaskodu avaldus (soovi korral);

– õpilaspileti avaldus (soovi korral);

– õpilaspileti pilt (õpilaspileti soovi korral).

Meie koolis on tore!

Õpilastele tasuta elamine õpilaskodus, toitlustamine 3 x päevas, autokooli teooriatunnid, sülearvuti, huviringid.

Sisekaitseakadeemiaga koostöös:

• sisekaitseõpe (pääste-, politsei-, tolli- ja piirivalvekursused)

• kursuste läbinuil 10 % eelis sisekaitse erialadel edasi õppimisel

Tartu Ülikooli Pärnu Kolledžiga koostöös valikkursused kolledži õppejõudude poolt:

• „Isikliku heaolu kujundamine“

• „Turism ja külalisettevõtlus“

• valikkursuse läbinud õpilased omandavad 3 EAP-d, mida aktsepteerib Tartu Ülikool ja tema kolledžid bakalaureuseõppes.

Tartu Ülikooli Narva Kolledžiga koostöös:

• virtuaalne valikkursus „Nutikas noorsootöö“

• valikkursuse läbinud õpilased omandavad 1,5 EAP-d, mida aktsepteerib Tartu Ülikool ja tema kolledžid bakalaureuseõppes.

Study Edu OÜ ja Rahandusministeeriumiga koostöös:

• e-õppena virtuaalkeskonnas valikkursus „Finantskirjaoskus“.

Kilingi-Nõmme lastead Krõliga koostöös:

• alushariduse praktiline eelkursus

Ettevalmistus kõrgkooliks:

• kool tasub TÜ Teaduskooli, TalTech'i Tehnoloogiakooli ja TLÜ Õpilaskadeemia kursustel osalemise, mille käigus õpilased omandavad EAP-sid kõrgkooliks.

Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi poolt pakutavad võimalikud valikained gümnaasiumiastmes: psühholoogia, etiketiõpetus, joonestamine, ehituse alused, multimeedia, loovuspraktikum, majandusõpetus, projekti juhtimine, riigikaitse, noorsootöö alused.

Pärnumaa parimad pranglijad on selgunud

5. märtsil toimus Pärnumaa Pranglimise 2021 finaali, kuhu pääsesid iga võistlusklassi 20 parimat eelvoorude põhjal. Pärnumaalt osales eelvoordes 1112 õpilast, neist 66 õpilast Surju Koolist ja 166 õpilast Kilingi-Nõmme Gümnaasiumist. Finaali kutsutud 80 parima õpilase hulgas oli 7 Surju Koolist ja 12 Kilingi-Nõmme Gümnaasiumist. Kuuest osalevast õpetajast 2 töötavad Surju Koolis – Ave Kartau ja Kersti Hunt.

Seekordne võistlus erines eelnevatest, sest finaali võistluseks ei kogunud ühte kooli kokku. Pärnu Mai Kooli, Surju Kooli ja Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi õpilased võistlesid oma kooli arvutiklassides ja teised õpilased (distsantsõppele suunatud) osalesid kodudest. Võistlusest ülekanne toimus Zoomi vahendusel.

Parim I klassi õpilane Pärnumaal on Remi Rubin Surju Koolist. Sirgijate vanuseklassis saavutas ta 10. koha.

Sirgijad (1.-3. klass)

1. koht Mathias Sellin Pärnu Mai Kool

2. koht Roger Pärn Surju Kool

3. koht Ervi Reponen Pärnu Mai Kool

Surju Kooli lastest osalesid sirgijate finaalis Liisa Ojaste (6. koht) ja Karlos Piile (18. koht).

Kilingi-Nõmme Gümnaasiumist osalesid Andero-Stig Saarpere (5. koht), Emma Lume (7. koht), Crystal-Eliis Krapp (8. koht) ja Keleri Hiob (16. koht).

Oskajad (4.-6. klass)

1. koht Rico Kalde Kilingi-Nõmme Gümnaasium

2. koht Raimond Lillemaa Pärnu Sütevaka Humanitaargümnaasium

3. koht Mattias Ponn Pärnu Mai Kool

Surju Koolist võistlesid oskajate võistlusklassis veel Markus Juust (10. koht), Kert Heljas (12. koht) ja Keijo

Mohnja (13. koht).

Neiud (7.-12. klass)

1. koht Triinu Kirschbaum Uulu Põhikool

2. koht Helene Loorents Kilingi-Nõmme Gümnaasium

3. koht Birthe Lall Kilingi-Nõmme Gümnaasium

Neidude võistlusklassist osalesid veel Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi õpilased Dagne Oriehov (9. koht) ja Marie Kielas (13. koht).

Noormehed (7.-12. klass)

1. koht Andreas Simson Pärnu Sütevaka Humanitaargümnaasium

2. koht Alex Paugus Pärnu Sütevaka Humanitaargümnaasium

3. koht Oskar Kuningas Pärnu Sütevaka Humanitaargümnaasium

Kilingi-Nõmme Gümnaasiumist osalesid finaalis Kennert Rannama (8. koht), Janek Mändmets (15. koht) ja Oliver Rätsep (19. koht).

Õpetajatest oli parim Ave Kartau Surju Koolist. Talle järgnesid Piret Rõigas Pärnu Sütevaka Humanitaargümnaasiumist ja Klaarika Prii Pärnu Vanalinna Põhikoolist.

Koolide karika võitis Pärnu Sütevaka Humanitaargümnaasium.

Parimad klassid (eelvõistluste põhjal) olid:

Pärnu Mai Kooli 1.b, 3.c, 4.a klass

Pärnu Sütevaka Humanitaargümnaasiumi 5.b, 6.a, 7., 8.a, 9. ja 10. klass

Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi 2.a, 11. ja 12. klass

Saarde valla klassidest tulid veel esikolmikusse teise koha saavutanud

Surju Kooli 1., 3. ja 6. klass ning Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi 10. klass.

Kolmanda koha saavutasid Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi 3.a ja 8. klass.

Anne Aasamets

Surju Kool

Sündmusi Surju Koolis

Terve õppeaasta vältel on toimunud õpilastele võrreldes varasemate aastatega vähem sündmusi, millest osa võtta. Siiski on ajale kohaselt olümpiaadid ja võistlused veebi kolinud ja kooli siseselt oleme üritanud koolitööle vahelduseks lastele erinevaid võimalusi pakkuda.

Hõissa, meil olid vastlad!

Sel aastal on ilmataat olnud tõeliselt lahke ja lapsed on saanud nautida talvemõnuseid. Eriliselt talvine vastlapäev toimus 16. veebruaril koolimaja õuel. Kavas oli klassidevaheline kombineeritud mitmevõistlus, mille aladeks olid pendelkelgutamine, hokikepistlaalom ning palli täpsusvisked. Traditsiooniliselt toimus ka kõige pikema liu laskmine.

Vana tõde, et värskes õhk on kõige parem kokk, ei ole kellelegi uudis. Isuäratavad kuklid ja kuum tee maitsesid õues eriti hästi. Kellele külm naha vahele puged, sai ennast lõkke ääres soojendada.

Suur tänu meie tublidele kokkadele ja lõkkemeister Rutmarile, kes päeva tõeliselt meeldejäavaks tegid.

Oma Riigi aastapäev oli

sel aastal teistmoodi ...

... aga oli siiski. Kätte oli

4.-6. klassi õpilased hajutatult vastlapäeva tähistamas

jõudnud aeg, kus mitte ühtegi ühisüritust ei tohtinud korraldada. 19. märtsil toimus Oma Riigi 16. ja Eesti Vabariigi 103. aastapäevale pühendatud raadiosaade. Kõlavälja ja imekaunil häälel laulis hümn raadioeetris 6. klassi laulupoiss Robin Mittenbritt. Iga õpilane ja õpetaja kuulas raadiosaadet ja laulis hümn oma klassis. Olime eraldi, aga laulsime ikkagi üheskoos. Sellele järgnes traditsiooniline Oma Riigi presidendi, Surju Kooli direktori Heidi Kodasma, aastapäevakõne. Loodame, et 17. aastapäeva saame üheskoos jälle tähistada saalis piduliku aktuse, fuajees kätlemistseremoonia ja sööklas riigipiruka jagamisega.

Robin Mittenbritt Eesti Vabariigi hümn esitamas

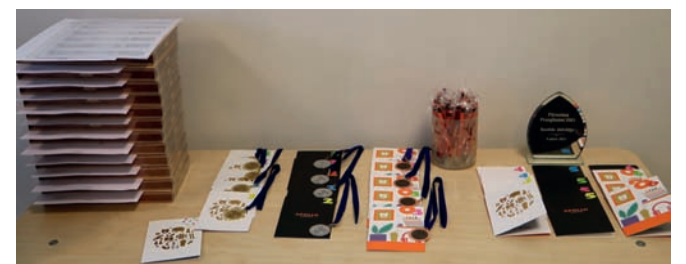
Meie kooli üks traditsioone on pranglimine.

Surju Kooli õpilased osalesid kogu õppeaasta vältel veebipõhisel peastarvutamisvõistlusel ehk prangli-

mise võistlusel. Surju Kool tänab Anne Aasametsa ja Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi pranglimise Pärnumaa finaali suurepärase korraldamise eest. Vahva avamisüritus Zoomis, diplomid, medalid, meened – see kõik annab osalejatele motivatsiooni jätkamiseks järgmistel aastatel. Surju Kooli õpilased on ka sel aastal olnud edukad. Eriti hea meel on Remi Rubini üle, kes on hetkel üle-Eestilises arvestuses 1. klassi õpilaste seas 1. kohal.

Looduses on juba esimesed kevademärgid, vee-dame rohkem aega õues, et neid paremini märgata.

Sündmused võttis kokku õpetaja Liis Virkus

Auhinnalaud. Foto: Laine Ülemaante

Remi Rubin – parim 1. klassi pranglija Pärnumaal. Foto: Annely Isand

Mõned auhinnad anti kätte Kilingi-Nõmmel. Parim oskaja Rico Kalde. Foto: Laine Ülemaante

Saarde läbi ajaloo prisma

230

1960

Naistepäeva puhul said kiituskirja Kilingi-Nõmme Keskkooli õppealajuhataja Mirjam Bergvald, sidetöötaja Lehta Knuut, Lodja metskonna töötaja Helmi Kurm, Saarde küla TK esimees Hilda Liiva, Tõlla sovhoosi seatalitaja Olga Otstavel, Stalini nimelise kolhoosi agronoom Palmi Saart, Allikukivi kultuurimaja juhataja Ann Tamm, Kilingi-Nõmme linavabriku töötaja Leida Tamm, Kilingi-Nõmme kombinaadi töötaja Aino Vallap.

Kilingi-Nõmme Metsamajand kiitis Massi metsaülemat Siaida Uinti, Jäärja abimetsaülemat Tiiu Kurmi, Laiksaare metskonna raamatupidajat Salme Pumbot, Urissaare metskonnast Aili Tšaskinat, Orajõe metsnikku Lydia Jürisalu, Külge metsavahti Juuli Rajalaant, Lodjast Alma Sõõtsi, Urissaarest Leonida Oravat, Orajõelt Lilli Sarit, metsamajandi keskusest Meta Pärnat, Vella-Rita Saart, Juuli Kuningat, Hilda Riisi, Lehte Tauli, Hilda Peili ja Saima Kohvi.

19. märtsil toimus Kilingi-Nõmme kultuurimajas ümbruskonna koolide kunstiline üleva-

Kilingi-Nõmme nais- ja meeskoori juhatas 1950. a lõpus Leo Kuusk

tus. Esinesid Kilingi-Nõmme Keskkooli, Tali ja piirkonna alg- ja 7.-kl koolid. Käsitööde, joonistuste ja õppevahendite näitus oli välja pandud vene õppekeele klassides (praegu Pärnu tn 70). Tublid deklamaatorid olid Kärt Kaasikmäe, Kersti Eskusson ja Anne Palge.

27. märtsil peeti motopalli

võistlus Kilingi-Nõmme ja Abja mootorratturite vahel, mängiti keskkooli ees oleval platsil. Mootorratta sadulas istudes püüti lüüa palli, mootor pidi töötama, pealelööb väravale tuli sooritada mitte lähemal kui 6 meetrit, muus osas kehtis jalgpalli määrustik. Kilingi-Nõmme võistkonnas olid Erik Kaasik,

Mart Lemmik, Jaan Volt ja Jaan Tobi, väravavaht oli Arne Kurm.

Kilingi-Nõmmes asus statistikavalitsuse trükikoda, kus töötasid kõitjad Selma Hanson ja Helgi Riis, brošeeri- ja Erna Kask, trükkijad Helju Paju ja Liidia Haljaste jt.

Jätkub
Olev Paukson

SPORT

Algas sari „Liigume terviseks”

Järjekordne rahvaspordisari „Liigume terviseks 2021” algas 24. veebruaril toimunud Aastapäeva suusamatkaga. Sarjas osalejate koondtabel koos järgmiste sündmustega on nähtav valla spordielu kajastaval kodulehel www.sksaarde.ee. Samas on ka lühike pildigalerii matkalistest.

Järjekordne sarja sündmus on planeeritud 15. aprillile, mil toimub Kilingi-Nõmme Spordihoone ja Tihemetsa huvi- ja spordikeskuse vaheline matk. Rahvaspordisari 3. etapp toimub 23. aprillil Surjus. Osaledes vähemalt pooltel „Liigume terviseks 2021” sündmustel, saad Saarde valla nimelise esindussärgi.

NB! 2. aprillile kavandatud Saarde kinnine discgolfi sarja algab 6. mail. Ärajäänud etapp mängitakse suvel. Discgolfi sarja kalender ja juhend on nähtavad kodulehel.

Toivo Tallo

Kilingi-Nõmme Spordihoone juhataja

SAARDE RAHVASPODISARI LIIGUME TERVISEKS 2021				
Osaledes vähemalt pooltel sündmustel, saad auhinna nimelise Saarde valla esindussärgi				
1. Aastapäeva suusamatk Kilingi-Nõmme, Põnaspargi 24. veebruar	2. Kahe spordihoone matk Kilingi-Nõmme - Tihemetsa 15. aprill	3. Jüriöö teatejooks Surju saare 23. aprill	4. Saarde kaitsepäev Täpsuskütt Kilingi-Nõmme 29. mai	5. Alas-Kuul hüppepäev Kilingi-Nõmme 1. juuni
6. Kõveri spordipäev Kõveri puhkekeskus 26. juuni	7. Kilingi-Nõmme triatlon Kilingi-Nõmme 25. juuli	8. Surju rattamatk Surju 20. august	9. Kolme koolimaja jooks Kilingi-Nõmme 25. september	10. Saarde discgolfi sari Kilingi-Nõmme 2. aprill - 1. oktoober
11. Isadepäeva seiklusloienteerumine Surju 7. november	12. Ennu Lauamängude mittevõistlus Tihemetsa 19. november	13. Koroona (noorte) Kilingi-Nõmme 10. detsember	14. Koroona (absoluutarvestus) Tihemetsa 26. detsember	15. Kiiruslik tšempionaat Kilingi-Nõmme, Tihemetsa 13. november - 20. detsember

1. märtsist jõustus uus tuleohutuse seadus

Riigikogu võttis vastu uue tuleohutuse seaduse, mille eesmärk on suurendada Eestis tuleohutuse objektide hulka, teadvustada inimestele nende endi vastutust tuleohutusnõuete täitmisel, vähendada tules hukkunute arvu ning luua senisest paindlikumad võimalused avaliku ja erasektori koostööks.

Kohalikele omavalitsustele luuakse suurem otsustusõigus

seoses ehitus- ja kasutuslubade menetlusega. Teatud kriteeriumitele vastavate tööstus- ja laohoonete, büroohoonete ja garaažide omanikel tuleb enesekontrolli tuleohutusaruande asemel korraldada oma objektile tuleohutusülevaatus. Samuti muutub Päästeametiga suhtlemise intervall pikemaks – senise iga-aastase aruande esitamise asemel tuleb tuleohutusülevaatus loetletud

objektidel teha kord kolme aasta jooksul. Tuleohutusteenuse osutaja peab esitama majandustegevuse teate.

Vingumürgituse ja sellest põhjustatud surmade vähendamiseks muutub tahkekütlet küttesüsteemide olemasolul vingugaasiandur kohustuslikuks. Vingugaasiandur tuleb puukütlet ahju, pliidi või kaminaga hoonesse paigaldada esimesel võimalusel, kuid

hiljemalt 2022. aasta 1. jaanuariks. Vingugaasiandurid on juba praegu kohustuslikud eluruumides, kus asub korstnaga ühendatud gaasiseade.

Seaduse vastuvõtmise poolt hääletas 82 ja vastu 11 Riigikogu liiget.

Allikas: Eesti Tuleohutuspaigaldiste Hooldajate Keskkliit.

LIPU-MASTID

KUNI
APRILLI LÕPUNI
10%
SOODSAMALT

Igaühel on õigus
heisata Eesti lipp
365 päeva aastas!

Täpsem info
ja personaalne
pakkumine:
mastid@hobesolg.ee

Tel 5565 5001
5565 5002

www.hobesolg.ee

www.domus.ee

- * Kinnisvara ost, müük, üür
- * Kinnisvara hindamine
- * Kinnisvara seadustamine
- * Kinnisvaraalane konsultatsioon

Urmet Tihane
Konsultant
+372 5668 8559
urmet.tihane@domus.ee

Vango Imedemaa puhkeküla pälvis Matkajasõbralik märgise

9. märtsil Eesti Maaülikooli eestvedamisel toimunud IV loodusturismi konverentsil anti üle virtuaalselt esimesed Matkajasõbralik märgised. Eestis annab märgiseid välja MTÜ Eesti Maaturismi Ühing.

Esimeste märgiste saajate hulgas oli ka meie vald Vango Imedemaa puhkeküla, kes oli ühtlasi ka ainus märgise saaja Pärnumaalt.

Vango Imedemaa puhkeküla on endisele metsavahikohale rajatud eriline paik, kus saab rännata metsades ja kuulata puude kohinat kõrvade ja südamega. Aeg võib kuluda ka saunatamisele, ujumisele, piknikule või pallimängudele.
e-post: info@vango.ee
telefon: +372 516 3259,
+372 506 3365

Märgis "Matkajasõbralik" on hea viis anda matkajatele teada, et nad on piirkonnas või ettevõttes oodatud külalised. Sellised märgised on üle maailma hästi tuntud ja matkajad, kes neid on harjunud märkama, saavad signaali, et nende vajadusi mõistetakse ning sihtkohas või ettevõttes on olemas inimesed, kes on valmis jagama vajalikku informatsiooni.

Märgis on välja töötatud Eesti-Läti-Leedu riigi maaturismi ettevõtjaid esindavate organisatsioonide koostööna ja seda saavad taotleda kõigi kolme riigi turismiettevõtte, kes soovivad pakkuda teenuseid matkajate sihtrühmale. Märgis ei ole seotud ühegi konkreetse marsruudi või matkarajaga.

Kasvava võsa ja raiete ost

53458630

Tauri Õigus
Tempke Majandus OÜ

- LAME JA VIILKATUSTE EHITUS REMONTTÖÖD
- EHITUSLIKUD PLEKITÖÖD
- KIVI JA MOODULKORSTNATE EHITUS

Tel 554 8699 • edissonehitus@gmail.com

OÜ ETEST PR ostab
METSA- JA PÖLLUMAAD

Tel 504 5215, 514 5215
info@est-land.ee

Eelteade!

8. mail toimub Tali külas **kostümeeritud** sportlik naljamäng:
"Loomad, linnud külateel!"
Võistkonnad 6-8 liikmelised.

Tali küla kirbukas
Igale eale, tulge ostma-müüma!
Info täieneb jooksvalt, huvilised – olge valvel!

Lisainfo ja eelregistreerimine:
talikula@mail.ee

12. APRILL KELL 19
KILINGI-NÖMME KLUBIS

VAIKO EPLIK & KRISTJAN RANDALU
"KOOSKÕLA LAHKHELID"

tavapilet 10€;
õpilane, pensionär 7€;
Kilingi-Nõmme
muusikakooli õpilane 5€

Lisainfo: 5569 5715

EESTI KULTUURKAPITAL

Kilingi-Nõmme KLUBI

#uuskontsert

OTSIN KLIENTIDELE:

• MAJA • TALU • MAAD

HELISTA JUBA TÄNA!
PAKUN KIIRET JA TURVALIST TEHINGUT!

Ants Vessmann
Kutseline maakler
Tel 528 6224
ants@tonisson.ee

Tõnisson
KINNISVARA
ALATES 1992

www.tonisson.ee
Rüütli 47 Pärnu
Tel +372 447 5555

Operatiivset infot meie vallas toimuvate kultuuri- ja spordiürituste kohta vaata kodulehe kalendrist.

Täna oodatakse taas kandidaate regionaalmaasika auhinna

Rahandusministeerium kutsus taaskord esitama kandidaate iga-aastasele regionaalauhindade konkursile. Kandidaate saab esitada 15. märtsist 19. aprillini, parimatele kohalike algatuste eestvedajatele annab traditsioonilise regionaalmaasika auhinna üle riigihalduse minister.

„Praegu on äärmiselt sobilik aeg suunata tähelepanu neile kohalikele tegijatele, kes seisavad kodupiirkonna hea käekäigu ja toredate algatuste taga,“ ütles riigihalduse minister Jaak Aab. „Just praeguses keerulises situatsioonis on kõigil hea võimalus võtta hetk ja mõelda tunnustust väärivatele ettevõtmistele, mis on kaasa aidanud piirkonna arengule või loonud kodukohta lisaväärtust,“ lisas minister.

Auhinnale saab esitada isikuid, organisatsioone ja ettevõtteid, kes on 2020. aastal silma paistnud regionaalarengut toetava ettevõtmise või teoga. Näiteks on edendatud piirkonna majandust läbi töökohtade loomise või piirkonnaspetsiifiliste toodete ja teenuste pakkumise. Samuti on oodatud tegevused ja algatused, mis on muul moel oluliselt aidanud kaasa piirkonna arengule või piirkonna eripära säilimisele ja tutvustamisele. Auhinna konkursile oodatakse kõiki väljapaistvaid tegevusi, millel on olnud oluline mõju regionaalarengu tähtsustamisele.

Kandidaate saab esitada:

- interneti teel, täites vormi;
- e-posti teel, saates

vormikohase taotluse ja soovi korral lisamaterjali aadressile press@fin.ee;

- posti teel, postitades täidetud vormikohase taotluse ja soovi korral lisamaterjali märgusõnaga „Regionaalmaasikas“ aadressile Suur-Ameerika 1, 10122 Tallinn.

Konkursile võivad ettepanekuid esitada kõik isikud, organisatsioonid, riigiasutused ja kohalikud omavalitsused. Kandidaatide esitamise tähtaeg on 19. aprill 2021.

Kandidaatide esitamise taotlusvorm on leitav rahandusministeeriumi kodulehelt.

Konkursile laekunud ettepanekuid hindab riigihalduse ministri moodustatud komisjon, kes esitab tunnustusettepanekud ministri otsuse tegemiseks.

Regionaalmaasika auhinnad antakse üle suve alguses toimuval pidulikul tseremoonial.

Eelmisel aastal pälvisid auhinna väljapaistva tegevuse eest regionaalvaldkonnas robotikatarkvara erakõrgkool Cleveroni Akadeemia, Ida-Virumaa suurimaid töandjaid Fortaco Estonia OÜ, külaelu propageerija Vidrike külamaja Otepääl, Hiiumaa kultuurielu eestvedaja Margit Kääramees ning kohaliku toidu ja käsitöö turundamise edendaja Mulgi Väiketootjate Liit.

Geili Heinmaa
peaspetsialist

kommunikatsiooniosakond
Rahandusministeerium

Uued vallakodanikud

Kärt Välja ja Karl Reinu
perre sündis 15. veebruaril tütar
JETE REIN

Annika Isanda ja Tõnis Priisalmi
perre sündis 1. märtsil poeg
HARDI PRIISALM

Kristiina ja Madis Vessiku
perre sündis 3. märtsil tütar
SUSANNA VESSIK

Õnitleme!

Märts

EDUARD PAJUNURM	93
VILMA FROHBERG	90
ELLI REINU	90
HELJU VOLMER	90
ENDEL PÄRK	89
LEILI OLDE	89
LINDA TAMSON	88
LAIN LAPP	87
VILMA PEDAJA	86
ELLI REINASTE	86
HELJU JAAKSON	86
HEINO MERAS	85
LEHTI MARTENS	85
MAIMU VASAR	84
EDUARD MÄETAGAS	84
LILLI LEMMIK	84
SIRJE SAAR	83
AINO MASSA	83
EHA MIKK	82
MAIMU MEOLA	82
VELLI ISAND	82
LEMBIT TAMMISTU	82
JAAK MÜÜRISSEPP	81
AITA ÕISMAA	81
ELGA RUUSMAA	80
AGNES OLLINO	80
ENE TAMMIST	80
HELJU EVERT	80
MAIMU OTS	80
HELM Tamm	75
ELMO VOLT	75
SALME VAHEMETS	70

Vallaelanikud, kes ei soovi oma sünnipäeva avaldamist ajalehes, peaksid sellest teatama e-posti aadressile mari.treial@saarde.ee, info@saarde.ee või telefonidel 449 0138, 449 0135 hiljemalt eelneva kuu 15. kuupäevaks.

IN MEMORIAM

OLEV SEPP
16.04.1937 – 06.03.2021

Märtsikuu alguses lahkus meie seast Olev Sepp, kes oli Kilingi-Nõmme Keskkooli 10. lennu vilistlane ja 1965. aastast muusikaõpetaja. Entusiastlikult loodi sel ajal kooli juurde muusikaklass klaveri, akordioni ja keelpillide õpetamiseks. Täiesti uue näo sai muusikaklass. Kooli kutsuti esinema tuntud koorid Tallinnast. 1968. aastal seisis Olev Sepp 400 koorilaulja ees – toimus kooli I laulupäev. Kooli koorid osalesid võistulaulmistel ja üldlaulupidudel. Vabariigi paremate sekka jõudsid poiste- ja noortekoor. 1972. aastal lõpetas Kilingi-Nõmme Keskkooli 24. lend, kus b klassi klassijuhatajaks oli Olev Sepp. Ta oli õpetaja, kes pidas oluliseks laste silmaringi avardamist ja erilist uhkust tundis Olev Sepp õpilaste üle, kelle elukutsevalikut ta suutis mõjutada isikliku teatriarmastuse kaudu. Oma õpilase Sulev Luige näitlejatööga hoidis ta kursis õpilasi ja kolleege, organiseeris ühiskulastusi pea kõikidele tema etendustele. 25 aastat rõõmustas õpetaja Sepp kooliperet muusika ja lauluga. Pensionil olles tundis ta muret kooli hea käekäigu pärast ja kohtumistel meenutas humoorikaid seiku pedagoogitööst. Kolleegid ja õpilased hoiavad mälestust energilisest ja teotahtelisest õpetajast.

Kilingi-Nõmme Gümnaasium

Mälestame lahkunuid

OLEV SEPP
16.04.1937 – 06.03.2021

JAANUS VILL
14.06.1972 – 07.03.2021

MART NURMSOO
10.11.1935 – 15.03.2021

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

21. aprill alates 10.00
SURJU
RAHVAMAJAS
Etteregistreerimine
telefonil 5323 2454

Silmaade kontroll 15€, prilliootjale tasuta!

Müüa kuivad ja toored küttepuud 25 cm – 75 cm,
30 cm võrkkotis
Kuivad klotsid 40 l kotis!
TEL. 513 2013 Sass Veelikselt.

Toimetused ootab kaastöid ja reklaame e-posti aadressile
signe.laagus@saarde.ee 15. kuupäevaks.

KÜTTEPUUDE MÜÜK

Kuiv ja toores lehtpuu pikkusega 25-75 cm.
Kuivade puude tellimine sügiseks.
Järelmaksuvõimalus.
Info tel. 5669 6987 Janek

Ostame kasvavat metsa, põllumaad
ja metsakinnistuid hinnaga
kuni 10 000 eurot/ha.
Kinnistud võivad olla tehtud raietega
või asetseda piiranguvööndis.
Tel: 56 111 900

Müüa puitbrikett.
briketipoisid.ee

Kuivad ahjupuud.

Kaminapuud
40 l võrkkotis.

Telefon **5120 411**
Peeter